

Techno-economic analysis of hybrid Systems to Reduce Carbon Emission of Greenhouses in Tehran province

Roghayeh Ghasempour^{1*}, Amir Sabzemeydani²

Mohammad Montazeri³, Hossein Yousefi⁴

1&4. Faculty of New Science and Technologies, University of Tehran, Iran

2. BSc in Faculty of Architecture, Islamic Azad University, Tehran, Iran

3. Master of Renewable Energy and Environment, University of Tehran, Iran

---

ARTICLE INFO

Article History

Received : 18/1/2022

Accepted : 18/6/2022

ABSTRACT

Introduction

Increasing the global population requires food security, especially in developing countries. In this regard, greenhouse systems have significantly increased efficiency due to resource constraints and advantages such as the possibility of more than one harvest per year. This issue is vital in arid and low rainfall areas such as Iran. These systems require higher energy consumption than traditional methods due to their greater sensitivity to environmental conditions such as temperature and humidity. It is predicted that in the next 50 years, energy shortages and how to supply them will be one of the most fundamental issues and one of the ten most important challenges in the world. As a result, energy supply is considered an essential indicator for the development and progress of industrial greenhouses.

On the other hand, urban development includes economic, social, and environmental approaches that must align with sustainable development. Management problems in this process always exist between the urban space, stakeholders, and urban infrastructure. This complexity requires multidimensional approaches and specific quantitative or qualitative methods for analyzing and combining different aspects.

In this study, by modeling grid-connected renewable power generation systems in Homer software, an optimal hybrid system has been introduced to reduce greenhouse gas emissions. In addition to examining environmental and technical parameters, economic parameters have received much attention in this research. The crop under cultivation in the greenhouse was cucumber; the main reason for choosing it was the significant number of cucumber greenhouses in this city and easy access to the data of the cucumber greenhouses. Of course, the data related to other agricultural products were also generalized, and even regardless of the type of product, each greenhouse can obtain the current net cost of its greenhouse only by estimating its bioelectricity. This can be a good guide for all greenhouses in the same climate with any product. Sensitivity analysis on inflation and interest rates also helps farmers and the government work with full awareness in this area, thus providing the necessary conditions for sustainable urban development.

Keywords

CO₂ Emission
Global Warming
Solar Energy
Sustainable Development
Wind Energy

---

*Corresponding Author: Ghasempour.r@ut.ac.ir

Materials and Methods

This research includes studying energy systems in greenhouses located in Robat Karim city. Based on this, the renewable energy sources in the area have been studied and evaluated. According to that, the corresponding components in Homer software have been designed and modeled as connected to the network. Homer software is used to power many items such as buildings, hotels, and villages, by simulating energy consumption and performing economic and technical analysis on hybrid systems. In addition to analyzing economic parameters, it analyzes and examines environmental parameters and how to generate optimal power.

Findings

After examining different scenarios in Homer software, each of which includes two or more primary components, three scenarios have been selected as the top scenario, the optimal scenario including solar panel, wind turbine, and battery. In this scenario, the net present cost is \$ 215,626, and the energy cost in this scenario is \$ 0.084 kWh. Then the second scenario includes a solar panel, diesel generator, and battery, with a net present cost of \$ 238,135 and a cost of energy of \$ 0.094 kWh. Finally, the solar panel, wind turbine, and diesel generator scenarios were considered the last, with a net present cost of \$ 240,626 and an energy cost of \$ 0.094 kWh. The share of the renewable sector in the first to third scenarios is equal to 6.59, 6.47, and 4.5 percent, respectively.

As mentioned, the primary purpose of this modeling is to reduce the emission of pollutants, which in the optimal scenario to prevent the emission of 66 tons of carbon dioxide, 18 tons of unburned hydrocarbons, and 200 kg of sulfur dioxide per year. These values are for a greenhouse with an area of 0.2 hectares. Meanwhile, the area under cultivation of greenhouses in Tehran province is about four thousand hectares. If only ten percent of the area of greenhouses in the province uses a combined system, it can prevent 132,000 tons of carbon dioxide. That is equivalent to the amount of carbon dioxide absorbed by 6,300 trees.

Conclusion

Tehran province is one of the most strategic parts of Iran in the greenhouse industry. The construction of new

greenhouses is considered an urban development, which must be in line with sustainable development to be considered a suitable solution. In this way, renewable energy is considered an inevitable action. The inexhaustibility and non-production of pollutants are two crucial factors for the global acceptance of the use of renewable energy. In this research, an attempt has been made to model an optimal system by reducing the emission of greenhouse gases, especially carbon dioxide, by modeling renewable power generation systems connected to the grid in Homer software. Furthermore, to consider the project's future possibilities, inflation and interest rates have been examined using the sensitivity analysis of Homer software. The investigation's most significant findings include the following:

- The best scenario includes a solar panel, wind turbine, and battery with a net present cost of \$ 215,626 and an energy cost of \$ 0.084 kWh. By providing subsidies and guaranteeing the purchase of renewable electricity, the government can encourage the use of hybrid systems and the grid connection, thereby providing part of the goal of reducing emissions. Solar and wind energy are the most suitable renewable sources due to easy access throughout the country, which play an influential role in reducing energy costs.
- Using a hybrid system of solar panels, wind turbines, and batteries in grid mode can reduce carbon dioxide emissions by about 61٪. In this way, we can take action to combat climate change for sustainable development and commitment to international treaties.
- It is possible to increase the share of the renewable sector by increasing the capacity of solar panels, allocating more space, and in some cases, even supplying greenhouse energy without connection to the grid. Of course, it is recommended to use a network-connected system as much as possible to reduce costs.

Finally, according to the studies conducted and the problems facing the use of renewable resources, it is recommended to create a significant change in the agricultural industry and control the emission of greenhouse gases in the country. Maximum government support should be provided through loans and facilities, appropriate policy-making, raising farmers' awareness, encouraging the private sector.

COPYRIGHTS

©2022 The author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

HOW TO CITE THIS ARTICLE

Roghayeh Ghasempour, Amir Sabzemeydani, Mohammad Montazeri, Hossein Yousefi. Techno-economic analysis of hybrid Systems to Reduce Carbon Emission of Greenhouses in Tehran province. Urban Economics and Planning Vol 3(2)

DOI: 10.22034/UEP.2022.325295.1177

بررسی فنی و اقتصادی استفاده از سیستم ترجیدیدهای گلخانه‌های استان تهران با هدف کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای

رقیه قاسم پور^{۱*}، امیر سبز میدانی^۲، محمد منظری^۳، حسین یوسفی^۴

- ۱ و ۴. دانشیار گروه انرژی‌های نو و محیط زیست، دانشکده علوم و فنون نوین، دانشگاه تهران، تهران، ایران
 ۲. کارشناسی، دانشکده معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
 ۳. کارشناسی ارشد، گروه انرژی‌های نو و محیط زیست، دانشکده علوم و فنون نوین، دانشگاه تهران، تهران، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۲۸ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۳/۲۸	تأمین امنیت غذایی از مهم‌ترین چالش‌های جوامع بشری بهویژه کشورهای در حال توسعه است. از این‌رو، شاهد رشد چشمگیر سازمانهای گلخانه‌ای در این کشورها هستیم. اما این توسعه منجر به انتشار گازهای گلخانه‌ای بیشتر و بروز مشکلات زیست‌محیطی اعم از گرمایش جهانی و تغییرات اقلیمی می‌شود. کشور ایران نیز از این قضیه جدا نیست و جزء یکی از تولیدکنندگان بزرگ گازهای گلخانه‌ای در جهان است. در این پژوهش تلاش شده است با در نظر گرفتن مقایسه پایدار و با بررسی گلخانه‌ای در شهرستان رباط کریم استان تهران اجزای تولید توان تجدیدپذیر در نرم‌افزار هومر، سیستم ترجیدیکی بهینه با هدف کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای مدل سازی شود. اجزای اصلی سناریوی برتر شامل پنل خورشیدی، توربین بادی و باتری است که ۵۷/۶ درصد از انرژی مورد نیاز این گلخانه را تأمین می‌کند. در شرایط نرخ بهره ۱۶ درصد و نرخ تورم ۱۳ درصد هزینهٔ خالص فعلی این سیستم ۲۱۵۶۲۶ دلار و هزینهٔ انرژی آن ۰/۰۸۴ دلار به ازای هر کیلووات ساعت است. این سیستم از انتشار عوتنم کربن دی‌اکسید در سال جلوگیری می‌کند؛ که این مقدار منجر به کاهش ۶۱ درصدی انتشار این گاز گلخانه‌ای می‌شود. همچنین، نتایج برای محصولات کشاورزی دیگر نیز به همراه آنالیز حساسیت نرخ بهره ۱۶ تا ۲۰ درصد و نرخ تورم ۱۳ تا ۱۷ درصد ارائه شده تا تحقیق موجود به عنوان یک راهنمای جامع برای تمام کشاورزان در اقلیم مشابه باشد.
کلمات کلیدی	انتشار کربن دی‌اکسید، انرژی باد، انرژی خورشیدی، توسعهٔ پایدار، گرمایش جهانی

همواره بین فضای شهری، ذی‌نفعان و زیرساخت‌های شهری وجود دارد. این پیچیدگی نیاز به رویکردهای چندبعدی و روش‌های کمی با کیفی خاص برای تجزیه و تحلیل و ترکیب جنبه‌های مختلف دارد.^[۱] روابط اقتصادی و اجتماعی بین این فضاهای شهری می‌تواند از این‌رو تولید و مصرف انرژی ملاحظاتی دارد که به طور مستقیم بر توسعهٔ پایدار محیط شهری تأثیر می‌گذارد. به طور کلی، در توسعهٔ شهری، بهره‌وری انرژی به عنوان رابطه بین تولید و هزینه‌های انرژی تعریف می‌شود. بنابراین، از طریق بهره‌وری انرژی، صرفه‌جویی در انرژی با حفظ همان مصرف انرژی مورد انتظار بدون کاهش، سطح تولید و آسایش، تأمین تضمین شده، پایداری و حفاظت از محیط زیست نیز به عنوان اهداف مطلوب در دسترس هستند. فرایند پایداری شامل صرفه‌جویی در منابع مختلف انرژی مورد استفاده مانند خاک، زغال سنگ و گاز طبیعی است.^[۲] متأسفانه سوخت‌های فسیلی در بیشتر نیروگاههای تولید برق در جهان استفاده می‌شوند.^[۳] استفاده از منابع سوخت فسیلی در تولید برق باعث افزایش پتانسیل گرمایش جهانی، افزایش سطح دریاها و تغییرات اقلیم شده است.^[۴]

مقدمه
افزایش جمعیت کره زمین نیازمند تأمین امنیت غذایی بهویژه در کشورهای در حال توسعه است.^[۱] که در این راستا استفاده از سیستم‌های گلخانه‌ای با توجه به محدودیت‌های منابع و داشتن مزیت‌هایی مانند امکان بیش از یک برد اشتراک پایه افزایش چشمگیر راندمان شده است. اهمیت این موضوع در مناطق خشک و کمباران مانند ایران و چندان است. این سامانه‌ها به دلیل حساسیت بیشتر شرایط محیطی نظیر شرایط دمایی و رطوبتی نیازمند مصرف انرژی بیشتر نسبت به روش‌های سنتی هستند.^[۲] بیشینی شده است که در ۵۰ سال آینده کمبود انرژی و شیوه تأمین آن، از اساسی ترین مسائل و جزء ۱۰ چالش مهم جهان خواهد بود؛ درنتیجه تأمین انرژی به عنوان شاخص مهمی برای توسعه و پیشرفت گلخانه‌های صنعتی لحاظ می‌شود.^[۳]

از طرفی، توسعهٔ شهری شامل رویکردهای اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی است که باید در راستای توسعهٔ پایدار باشد. مشکلات مدیریتی در این فرایند

یکی از رویکردهای مهم اجرایی در این زمینه است. بسته به منابع موجود در هر منطقهٔ جغرافیایی، نوع استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر متفاوت است و ستابروها خاص خود را می‌طبلد [۱۷].

یوسفی و همکاران با بررسی جنبه‌های زیستمحیطی و اقتصادی، اجرای قانون شورای شهر تهران با توجه به تأیین ۲۰ تا ۲۰ درصد انرژی‌های مورد نیاز از محل می‌پردازد. برای این منظور، از آنگرمهنهای خوشیدی برای تأمین انرژی مورد نیاز گرمایش آب مصرفی ساختمان‌هایی که توسط شهرداری منطقهٔ ۱۱ تهران مجوز داشته‌اند، استفاده شده است. نتایج پژوهش یادشده نشان داد استفاده از آنگرمهنهای خوشیدی می‌تواند سبب صرفه‌جویی در ۴۲۱ هزار متر مکعب گاز طبیعی شود که صادرات آن به کشورهای همسایه منجر به سود سالانه ۲۱۰ هزار دلار می‌شود. علاوه بر این، انتشار آنلایندهای نظریه CO₂ و NO_x نیز کاهش می‌یابد [۱۸].

ماندال و همکاران در مدل سازی تأمین انرژی یک رosta، بدون اتصال به شبکه دریافتند که مناسب‌ترین ستابریو شامل پنل خورشیدی، دیزل ژنراتور و باتری است. این سیستم با هزینهٔ خالص فعلی ۳۵۷ هزار دلار و هزینهٔ انرژی ۰/۳۷ دلار به‌ازای هر کیلووات ساعت می‌تواند تا ۶۰ درصد از انتشار کردن دی‌اکسید را کاهش دهد [۱۹].

لاآ و همکاران با استفاده از نرم‌افزار هومر و در نظر گرفتن متغیرهای نرخ بهره سالانه، قیمت گازویل و اندازهٔ بار نشان دادند استفاده از سیستم ترکیبی پنل خورشیدی، دیزل ژنراتور و باتری به صرفه‌تر از سیستم دیزل ژنراتور مستقل است. همچنین، با افزایش قیمت سوخت دیزل، این برتری افزایش می‌یابد [۲۰].

باتاچارچی و همکاران در بررسی سیستم پنل خورشیدی-توربین بادی و بایوگاز ژنراتور در جزیرهٔ بر تعال نشان دادند ستابریو بهینه، از نظر هزینهٔ خالص فعلی و هزینهٔ انرژی ستابریو پنل خورشیدی و اتصال به شبکه است. همچنین، پیشنهاد شده است که دولتها با حمایت و ساخت این سیستم‌های هیبریدی به باصره‌تر شدن این سیستم‌ها و کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای کمک کنند [۲۱].

اکن و همکاران در بررسی‌ای برای ایستگاه‌های شارژ وسایل نقلیهٔ برقی نشان دادند توربین‌های بادی و پنل‌های خورشیدی با سهم مشارکت به ترتیب ۴۴/۴ و ۵۵/۶ درصد بهترین اجزای تولیدکنندهٔ برق تجدیدپذیر خواهند بود [۲۲].

بررسی سیستم پنل خورشیدی-بایوگاز ژنراتور و دیزل برای روسایی در شمال بنگالادش نشان داده است که سیستم هیبریدی نسبت به دیزل ژنراتور تهرا، به صرفه‌تر و با برگشت هزینهٔ ۱۲ سال است. همچنین، استفاده از سیستم هیبریدی باعث کاهش ۷۵ درصد انتشار کردن دی‌اکسید می‌شود [۲۳].

روش تحقیق

استان تهران از مهم‌ترین استان‌های کشور از نظر تأسیسات گلخانه‌ای است. شهرستان رباط کریم نیز از مراکز مهم گلخانه‌ای این استان است که در فاصلهٔ ۵۱ کیلومتری شهر تهران قرار دارد. پیک مصرف برق این شهرستان در تابستان است. عموم گلخانه‌های این شهرستان از دیزل ژنراتور به عنوان سیستم پشتیبان استفاده می‌کنند. این در حالی است که این شهرستان از پتانسیل انرژی خورشیدی و بادی بسیار خوبی برخوردار است.

این پژوهش شامل بررسی سیستم‌های انرژی در گلخانه‌های واقع در این شهرستان است. بر این اساس، منابع انرژی تجدیدپذیر موجود در منطقهٔ مورد نظر بررسی ارزیابی شده و با توجه به آن اجزای متأنطر در نرم‌افزار هومر به صورت متصل به شبکه طراحی و مدل سازی شده است. از نرم‌افزار هومر برای تأمین انرژی بسیاری از موارد مانند ساختمان‌ها، هتل‌ها، روزت‌ها و... از طریق شبیه‌سازی مصرف انرژی و انجام آنالیزهای اقتصادی و فنی روی سیستم‌های هیبریدی استفاده می‌شود که علاوه بر تحلیل پارامترهای اقتصادی به تحلیل و بررسی پارامترهای زیستمحیطی و شیوهٔ تولید توان بهینه می‌پردازد [۲۲].

در نهایت، هدف اصلی این پژوهش دستیابی به سیستم انرژی بهینه به منظور

که در این بین زغال سنگ برای تولید چندین گاز گلخانه‌ای مضر از جمله کرین دی‌اکسید، گوگرد دی‌اکسید، نیتروژن اکسید و سایر ذرات حائز اهمیت است. تحقیقات نشان داد احتراق زغال سنگ به میزان زیاد مسئول انتشار مقدار زیادی از گازهای گلخانه‌ای است که پتانسیل گرمایش جهانی را تشید می‌کند [۸]. بخش‌های عمدهٔ نیروگاه‌های زغال سنگ با فناوری‌های قدیمی تر و یا با زغال سنگ کیفیت پایین کار می‌کنند که انتشار CO₂ را نیز تشید می‌کنند [۹].

بنابراین، استفاده از انرژی‌های نوبه عنوان منابع جایگزین می‌تواند راه حل مناسب برای این موضوع باشد [۱۰]. اگرچه سوخت‌های فسیلی هنوز منع اصلی انرژی در شهرها هستند، اما استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در کنار منابع فسیلی می‌تواند سیار راه گشا باشد [۱۱].

در ایران نیز بخش بزرگی از انرژی‌های مصرفی در کلان‌شهرهای آن صورت می‌پذیرد. کلان‌شهری مانند تهران که فقط کمتر از ۱۲ درصد از مساحت کل کشور را به خود اختصاص داده است، ۱۵ درصد از سطح آزادگی هوای کشور را شامل می‌شود. بر اساس اعلام شرکت توزیع نیروی برق استان تهران، شهر تهران حدود ۲۰ درصد از کل برق کشور را مصرف می‌کند. این آمار نشان می‌دهد لزوم توجه به سایر جنبه‌های تولید انرژی می‌تواند یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر باشد. تهران در تأمین و توزیع آزادگی در بخش تولید و مصرف انرژی مشکلات جدی دارد [۱۲]. در سال‌های اخیر انرژی‌های تجدیدپذیر به عنوان راه حلی پایدار در زمینهٔ تولید انرژی و آزادگی هوای شهرها بسیار مورد توجه قرار گرفته است؛ و این توجه باعث گسترش انرژی‌های تجدیدپذیر، محدودیت در انتشار گازهای گلخانه‌ای و اثرات مثبت بر تغییرات آب‌وهای شده است [۱۳].

در این پژوهش با مدل سازی سیستم‌های تولید توان تجدیدپذیر متصل به شبکه در نرم‌افزار هومر (Homer)، سیستم ترکیبی بهینه با هدف کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای معرفی شده است. در این تحقیق علاوه بر بررسی پارامترهای زیستمحیطی و فنی، پارامترهای اقتصادی بسیار مورد توجه قرار گرفته است. محصول زیر کشت گلخانه مورد نظر خیار بوده که دلیل اصلی انتخاب آن، تعداد قابل توجه گلخانه‌های خیار این شهرستان و دسترسی آسان به داده‌های این گلخانه بود؛ البته داده‌های مربوطه به سایر محصولات کشاورزی نیز تعیین داده شد و حتی فارغ از نوع محصول هر گلخانه فقط با تخمین بار الکتریکی خود می‌تواند هزینهٔ خالص فعلی مربوط به گلخانه خود را به دست آورد؛ این موضوع می‌تواند راهنمای مناسبی برای همه گلخانه‌های موجود در اقلیم مشابه با هر نوع محصولی باشد. همچنین، آنالیز حساسیت روى نرخ تورم و نرخ بهره کمک می‌کند تا کشاورزان و دولت با آگاهی کامل در این حوزه فعالیت کنند و به این صورت، بسترهاي لازم برای توسعه پایدار شهری فراهم شود.

پیشینه تحقیق

با توجه به کاهش گازهای گلخانه‌ای به عنوان یک منبع انرژی جهانی، توسعه کاربرد فناوری‌های انرژی تجدیدپذیر به یک گزینهٔ استراتژیک تبدیل شده است. طی دو دههٔ اخیر استفاده از انرژی‌های نو در دو بخش مورد توجه قرار گرفته است. اولی مربوط به تولید مستقیم گرما و دومی مربوط به تولید برق است. طبق برنامهٔ محیط زیست سازمان ملل در سال ۲۰۱۶، خانوارها حدود ۴۰ درصد از انرژی جهان را مصرف می‌کنند. این حجم از انرژی مصرفی در ایران بیشتر از مصرف منابع فصلی است که حجم زیادی گازهای گلخانه‌ای منتشر می‌کنند که در شهرهای بزرگی مانند تهران باعث آزادگی هوای می‌شود. ایران یکی از کشور اول در انتشار دی‌اکسید کربن با شهرنشینی و مهاجرت سریع است. رشد صنعتی و تحولات سیاسی - اجتماعی از عوامل اصلی رشد سریع شهرها هستند [۱۴] و [۱۵].

بررسی میزان مصرف انرژی خانوارهای شهری و انتشار کردن دی‌اکسید در کشوری مانند ایران با جمعیت بیش از ۸۰ میلیون نفر بسیار حائز اهمیت است [۱۶]. استفاده گسترده از انرژی‌های تجدیدپذیر روبکردن جدید در برنامه‌ریزی شهری به منظور دستیابی به توسعه پایدار شهری است. توسعه شهرهای پایدار

فضایی (NASA): میانگین تابش روزانه در این منطقه ۴۸۹ کیلووات ساعت بر متر مربع در هر روز است، این مقدار برای سرعت وزش باد برابر ۵/۷۹ متر بر ثانیه است. همچنین، میانگین دمای منطقه از نظر تأثیر دمای محیط بر خروجی راندمان پنل های خورشیدی حائز اهمیت است که به طور میانگین این مقدار برابر ۱۲/۶۳ درجه سلسیوس است [۲۵]. جدول ۱ اطلاعات ماهانه سه پارامتر محیطی فوق را برای ماههای سال نشان می دهد.

کاهش میزان انتشار آلینده های زیست محیطی به ویژه کربن دی اکسید با در نظر گرفتن پارامترهای فنی و اقتصادی است.

پتانسیل منابع تجدیدپذیر منطقه

همان طور که گفته شد، مهم ترین منابع تجدیدپذیر این منطقه انرژی خورشیدی و انرژی بادی است. بر اساس داده های آب و هوایی سازمان ملی هواشنوردی و

جدول ۱. اطلاعات آب و هوایی موقعیت جغرافیایی مورد نظر [۲۵]

ماه	دما روزانه (°C)	تابش خورشید (kWh/m ² /day)	سرعت وزش باد (m/s)
ژانویه	۰/۵۸۰	۲/۷۳۰	۴/۸۱۰
فوریه	۱/۶۹۰	۳/۶۲۰	۵/۳۰۰
مارس	۵/۶۱۰	۴/۵۰۰	۵/۸۹۰
آوریل	۱۲/۷۴۰	۵/۵۱۰	۵/۹۷۰
مای	۱۷/۵۷۰	۶/۳۹۰	۶/۱۴۰
جان	۲۱/۸۰۰	۷/۳۵۰	۶/۷۴۰
جولای	۲۳/۸۸۰	۷/۰۴۰	۷/۳۷۰
آگوست	۲۲/۷۷۰	۶/۵۶۰	۷/۰۴۰
سپتامبر	۱۹/۶۶۰	۵/۶۴۰	۵/۸۲۰
اکتبر	۱۲/۸۵۰	۴/۰۵۰	۵/۰۸۰
نوامبر	۷/۷۹۰	۲/۹۴۰	۴/۵۹۰
دسامبر	۲/۶۵۰	۲/۳۸۰	۴/۷۲۰

مدل سازی در نرم افزار هومر

که در آن $C_{ann.tot}$ معادل مجموع هزینه های نصب، تعمیر و نگهداری، تعویض تجهیزات، خرید سوخت، خرید برق از شبکه و غیره است. همچنین، آن رخ بهره واقی و n تعداد سال عمر پروژه است. پارامتر دیگر که حائز اهمیت است، میانگین هزینه تولید هر کیلووات ساعت انرژی توسط سیستم است که به اصطلاح به آن هزینه انرژی می گویند که از طریق رابطه ۲ محاسبه می شود [۲۶]:

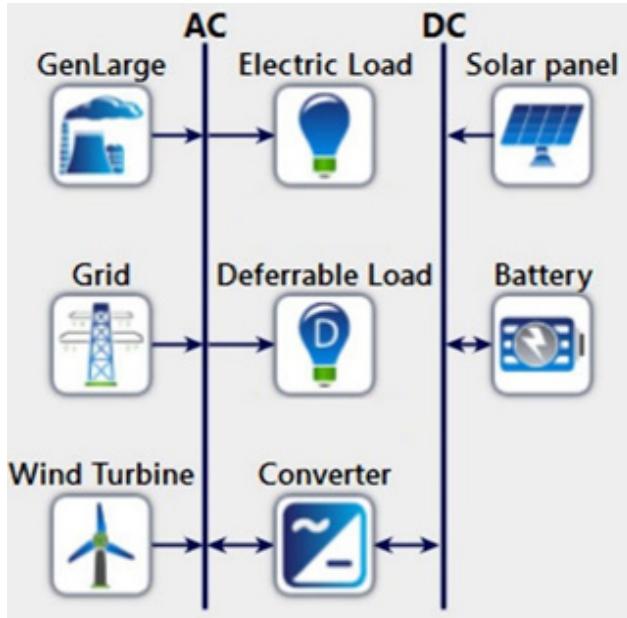
$$COE = \frac{C_{ann.total}}{E_{Serverd}}$$

که در آن $C_{ann.total}$ مجموع هزینه های سالیانه طول عمر پروژه و انرژی تولید شده بر حسب کیلووات ساعت بر سال است. با توجه به پتانسیل منابع تجدیدپذیر در موقعیت مکانی این گلخانه و تجهیزات در نظر گرفته شده شماتیک کلی مدل سازی در شکل ۱ آورده شده است. در خور باد اوری است نرخ بهره ل در نظر گرفته شده برای این مدل سازی به ترتیب ۱۸، ۱۶ و ۲۰ درصد است. همچنین، این مقدار برای نرخ تورم ۱۳، ۱۵ و ۱۷ درصد است.

نرم افزار هومر ابزار قدرمندی برای شبیه سازی سیستم های تولید توان و آنالیز فنی، اقتصادی و زیست محیطی آن ها است. یافتن سیستم بهینه با توجه به هزینه های نصب، جایگزینی، تعمیر و نگهداری و طول عمر تجهیزات و همچنین، در نظر گرفتن پارامترهای اقتصادی مانند نرخ بهره و نرخ تورم از مهم ترین ویژگی های این افزار است؛ که علاوه بر تحلیل پارامترهای زیست محیطی و مالی، اطلاعات مهمی از شیوه تولید توان بهینه با توجه به پروفایل بار مصرفی طی سال در اختیار کاربر قرار می دهد. با توجه به این موضوع مهم ترین پارامترهای اقتصادی که به وسیله این نرم افزار محاسبه می شوند، عبارت اند از:

هزینه خالص فعلی، که شامل تمام هزینه هایی است که طی عمر پروژه به وجود می آید و می تواند منفی باشد که مقادیر مشت مقابله ای هستند که هزینه ای صرف آن ها شده مانند خرید تجهیزات و برق و مقادیر منفی شامل فروش برق تجدیدپذیر به شبکه و یا فروش تجهیزات قابل استفاده بعد از تمام پروژه است. برای محاسبه آن از رابطه ۱ استفاده می شود [۲۶]:

$$NPC = C_{ann.tot} \frac{(1+i)^n}{(1+i)^n - 1}$$

شکل ۱. شماتیک مدل‌سازی انجام‌شده در نرم‌افزار هومر

پنل خورشیدی، توربین بادی و دیزل ژنراتور به طور خلاصه در جدول ۲ قابل مشاهده شده که ۵ درصد آن به عنوان بار قابل تعویض برای پمپ‌های آب در نظر گرفته شده است. اطلاعات اجزای مورد استفاده اعم از باتری، اینورتر،

در نرم‌افزار هومر میزان برق مصرفی این گلخانه به صورت بار الکتریکی مدل‌سازی شده که ۵ درصد آن به عنوان بار قابل تعویض برای پمپ‌های آب در نظر گرفته شده است.

جدول ۲. اطلاعات مربوط به اجزای مدل‌سازی شده در نرم‌افزار هومر

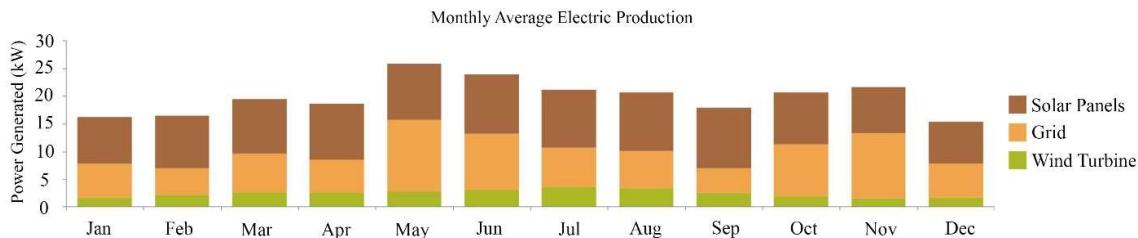
مرجع	طول عمر (year)	دستگاه	هزینه تعمیر و نگهداری (year/\$)	هزینه جایگزینی (\$)	هزینه نصب (\$)	توان تولیدی (kW)	نوع	الجزء
(19)	20	20	1300/KW	1300/KW	250	Sharp ND	پنل خورشیدی	
(19)	20	100	7560/unit	9660/unit	4/2	AWS	توربین بادی	
(19)	15	10	/KW550	550/KW	1	Generic	مبدل جریان	
(20)	12	10	1100/Kw	1259/KW	7/55	Surrette	باتری	
(20)	15	0/1	450	500	1	Generic_Large Genset	دیزل ژنراتور	

خالص فعلی ۲۴۰۶۲۶ دلار و هزینه انرژی ۰/۰۹۴ دلار به ازای هر کیلووات ساعت در نظر گرفته شد. میزان سهم بخش تجدیدپذیر در سناریوی اول تا سوم به ترتیب برابر ۵۹/۶، ۴۷/۶ و ۵۹/۴ درصد است.

با افزایش نرخ بهره و نرخ تورم، تغییر محسوسی در سناریوی بهینه ایجاد نمی‌شود که این موضوع نشان می‌دهد در بیشتر شرایط اقتصادی بهینه‌ترین سناریو استفاده از پنل خورشیدی، توربین بادی و باتری است. در سناریوی بهینه پنل‌های خورشیدی بیشترین سهم را با تولید ۸۵ هزار کیلووات ساعت در سال، برای تأمین ۴۸/۸ درصد از انرژی مورد نیاز این گلخانه داشته است. پس از آن، شبکه سراسری برق با ۳۸/۸ درصد و توربین بادی با ۱۲/۴ درصد در تأمین نیاز الکتریکی این گلخانه مؤثر بوده‌اند، میزان سهم ماهانه هر یک از این اجزا در شکل ۲ قابل مشاهده است.

یافته‌ها

پس از بررسی سناریوهای مختلف در نرم‌افزار هومر که هر یک شامل ترکیبی از دو یا چند اجزای اصلی است، سه سناریو به عنوان سناریوی برتر انتخاب شده که سناریوی بهینه شامل پنل خورشیدی، توربین بادی و باتری است که برای نرخ بهره ۱۶ درصد و نرخ تورم ۱۳ درصد، هزینه خالص فعلی ۲۱۵۶۲۶ دلار و هزینه انرژی این سناریو ۰/۰۸۴ دلار به ازای هر کیلووات ساعت است. پس از آن، سناریوی دوم شامل پنل خورشیدی، دیزل ژنراتور و باتری است که هزینه خالص فعلی آن ۲۳۸۱۳۵ دلار و هزینه انرژی آن ۰/۰۹۴ دلار به ازای هر کیلووات ساعت است. در نهایت، سناریوی پنل خورشیدی، توربین بادی و دیزل ژنراتور به عنوان آخرین سناریو با هزینه

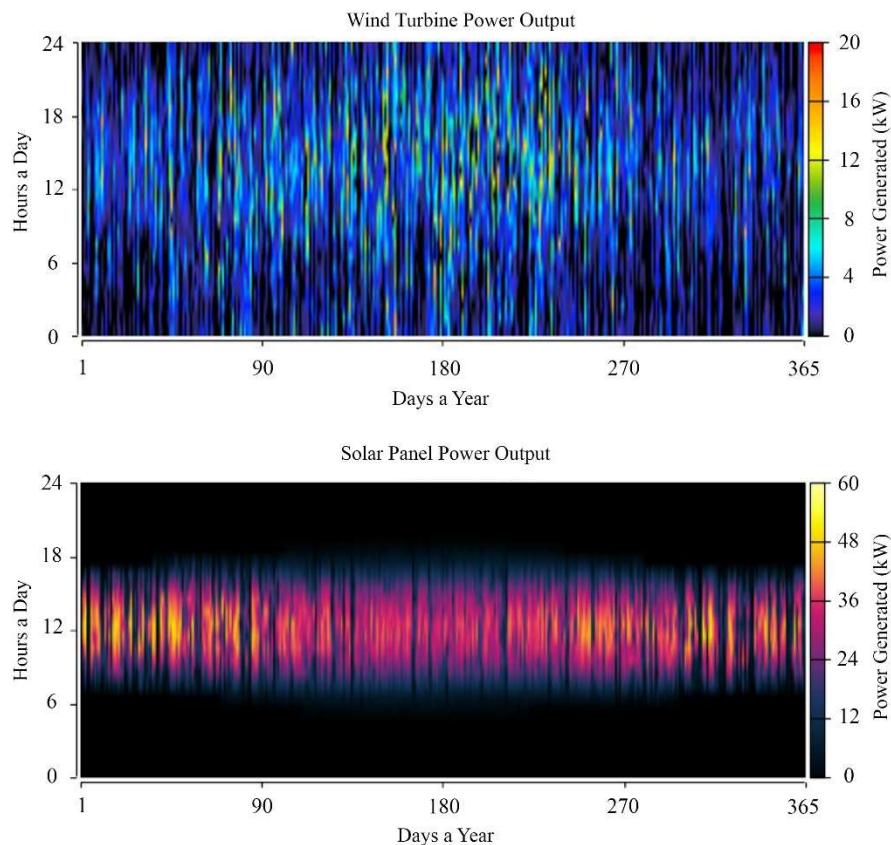
شکل ۲. اطلاعات ماهانه اجزای تأمین‌کننده برق گلخانه در ستاریوی بهینه

هنگام روز مازاد برق تولیدی پنل‌های خورشیدی به شبکه فروخته می‌شود و در شب‌هنجام که پنل‌های خورشیدی تولید ندارند، برق از شبکه خریداری می‌شود. بیشترین خرید از شبکه در ماه اردیبهشت تا خرداد صورت می‌گیرد و کمترین آن در بهمن ماه است. همچنین، بیشترین فروش به شبکه در ماه شهریور بوده و کمترین آن در اردیبهشت تا خرداد است. به طور کلی، سالانه ۶۷ هزار کیلووات ساعت برق از شبکه خریداری می‌شود و ۶ هزار کیلووات ساعت برق تجدیدپذیر به شبکه فروخته می‌شود.

توربین بادی نیز به صورت پراکنده در ساعت‌های مختلف شب‌اندروز برق تجدیدپذیر تولید می‌کند که به طور کلی، سالانه ۷۳۸۲ ساعت عملکرد داشته که منجر به تولید ۲۲ هزار کیلووات ساعت برق تجدیدپذیر در سال شده است. نمودار تولید توربین بادی و پنل خورشیدی در شکل ۳ قابل مشاهده است.

به طور کلی، پنل‌های خورشیدی ۴۳۸۵ ساعت در سال کار می‌کنند که میانگین خروجی آن‌ها برابر ۳۲۳ کیلووات ساعت در روز است. بیشینه خروجی پنل‌ها را در فصل‌های بهار و زمستان شاهد هستیم، زیرا با کاهش دما، راندمان پنل‌های خورشیدی افزایش می‌یابد، اما از طرف دیگر در فصل‌های گرم بهویژه تابستان میزان ساعت‌های آفتابی افزایش می‌یابد و این کاهش راندمان به دلیل افزایش دما را پوشش می‌دهد.

همچنین، از آنجا که با ترتیب به عنوان سیستم پشتیبان در نظر گرفته شده است، به طور پیوسته مورد استفاده قرار نمی‌گیرد و فقط در موقع قطعی برق استفاده می‌شود. که به تبع آن، مبدل جریان مستقیم - متناوب نیز بیشتر در حالت اینورتر است و فقط در زمان قطعی برق به حالت یکسو-کننده عمل می‌کند. این ثابت در میزان ساعت‌های کاری آن‌ها بسیار مشهود است، به گونه‌ای که اینورتر در سال ۴۵۸۹ ساعت و یکسو-کننده ۶۳ ساعت در سال عمل می‌کنند.

شکل ۳. توان خروجی سالانه پنل خورشیدی و توربین بادی

است که میزان سطح زیر کشت گلخانه‌های استان تهران حدود ۴ هزار هکتار است و در صورتی که فقط ۱۰ درصد از سطح گلخانه‌های استان از سیستم ترکیبی استفاده کنند؛ می‌توانند از انتشار ۱۳۲ هزار تن کربن دی‌اکسید جلوگیری کنند. این مقدار مادل کربن دی‌اکسید جذب شده توسط ۶۳۰۰ درخت است که اهمیت این موضوع را بیان می‌کند. جدول ۳ به خوبی این اختلاف میزان انتشار این آلینده‌ها را نشان می‌دهد.

تحلیل‌های زیست‌محیطی

همان‌طور که گفته شد، اصلی‌ترین هدف این مدل‌سازی، کاهش انتشار آلینده‌ها است که در سtarابیوی بهینه از انتشار ۶۶ تن کربن دی‌اکسید، ۱۸ هیدروکربن‌های نسوخته و ۲۰۰ کیلوگرم سولفور دی‌اکسید در سال جلوگیری می‌شود. این مقادیر برای گلخانه‌ای با مساحت ۲/۰ هکتار است. این در حالی

جدول ۳. میزان انتشار آلینده در سناریوهای مختلف

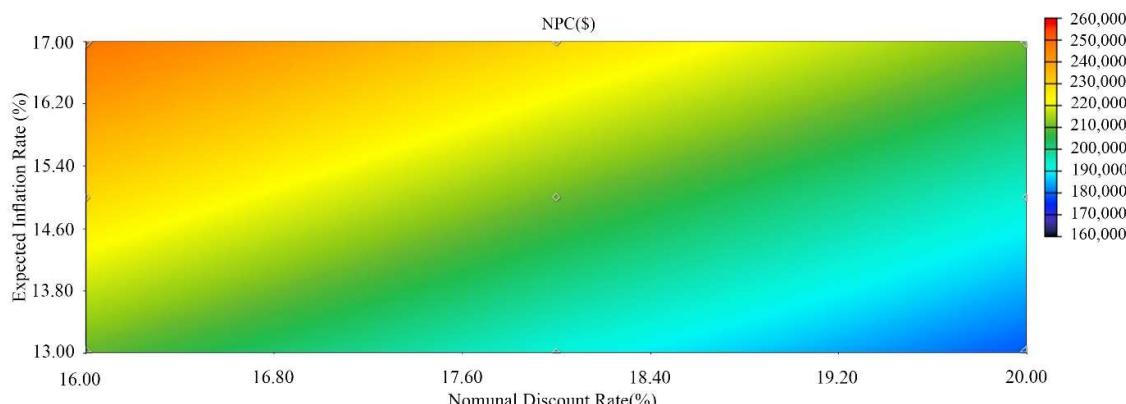
نوع آلینده	مقدار انتشار در شرایط عادی (Kg/year)	مقدار انتشار در شرایط ذخیره‌شده (Kg/year)	مقدار انتشار در سیستم ترکیبی (Kg/year)
کربن دی‌اکسید	۱۰۶/۰۲۲	۴۰/۵۷۵	۶۵/۴۴۷
کربن منوکسید	۹۹/۵	۳۸/۱	۶۱/۴
هیدروکربن نسوخته	۲۸/۹۱۶	۱۱/۰۶۶	۱۷/۸۵۰
ذرات معلق	۱۹/۳	۷/۳۷	۱۱/۹۳
سولفور دی‌اکسید	۲۶۶	۱۰۲	۱۶۴
نیتروژن دی‌اکسید	۳۸۲	۱۴۶	۲۳۶

درنتیجه، انتظار می‌رود مسئولان و برنامه‌ریزان شهری با در نظر گرفتن اهمیت این موضوع اقدامات لازم را برای کنترل انتشار این آلینده‌ها به عمل آورند.

آنالیز حساسیت

مقادیر اعلام شده در سناریوی برتر برای نرخ بهره ۱۶ درصد و نرخ تورم ۱۳ درصد است. بدینهی است که این مقادیر طی مدت پیروزه دستخوش تغییراتی شوند که این موضوع روی هزینه خالص فعلی پیروزه تأثیر می‌گذارد. شکل ۴ تغییرات میزان هزینه خالص فعلی پیروزه را در شرایط تغییر نرخ بهره از مقدار ۱۶ تا ۲۰ درصد و نرخ تورم از مقدار ۱۳ تا ۱۷ درصد نشان می‌دهد.

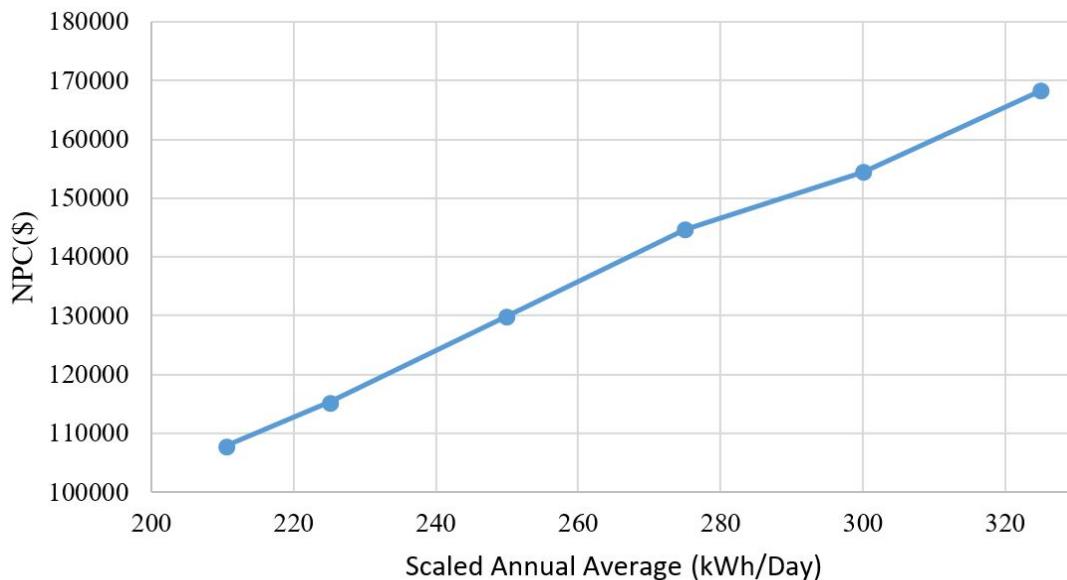
انتشار آلینده‌های زیست‌محیطی خسارت‌های فراوانی به همراه دارد که بی‌توجهی به آن در آینده منجر به پرداخت هزینه‌های فراوانی برای شهروندان و دولتها می‌شود. در سیاری از کشورها جرمیه‌هایی را به ازای انتشار هر تن آلینده در نظر می‌گیرند و از آن، برای درخت کاری و یا استفاده از سایر روش‌های موجود برای کاهش خسارت‌های ناشی از انتشار این آلینده‌ها استفاده می‌کنند. متأسفانه، در ایران این موضوع مورد توجه قرار گرفته نشده است؛ که نتیجه آن، قرارگیری در جزء بزرگ‌ترین تولیدکننده‌های گازهای گلخانه‌ای در جهان است. این موضوع در کنار ایجاد مشکلات فراوان شهری می‌تواند باعث بروز مشکلات بین‌المللی برای ایران شود و از حضور ایران در قراردادهای بین‌المللی بکاهد.

شکل ۴. آنالیز حساسیت هزینه خالص فعلی پیروزه در نرخ تورم و نرخ بهره‌های مختلف

از عوامل مؤثر بر تغییر هزینه خالص فعلی پرروژه نوع محصول زیرکشست گلخانه است. با تغییر نوع محصول شاهد تغییر مصرف انرژی برق خواهیم بود؛ شکل ۵ هزینه خالص فعلی پرروژه را براساس تغییر مصرف انرژی برق نشان می‌دهد.

بر اساس شکل ۴ بهترین شرایط از نظر هزینه خالص فعلی شامل نرخ بهره ۲۰ درصد و نرخ تورم ۱۳ درصد است و با کمترین میزان تغییر در نرخ تورم یا نرخ بهره شاهد تغییرات چشمگیر هزینه خالص فعلی پرروژه خواهیم بود. یکی دیگر

شکل ۵. نمودار هزینه خالص فعلی پرروژه براساس بار الکتریکی مصرفی گلخانه

- کیلووات ساعت است. دولت می‌تواند با اعطای یارانه‌ها و تضمین خرید برق تجدیدپذیر، استفاده از سیستم‌های ترکیبی در کنار اتصال به شبکه را تشویق کند و به دنبال آن، بخشی از هدف کاهش انتشار آلاینده‌ها را تأمین کند. مناسب‌ترین منابع تجدیدپذیر با توجه به دسترسی آسان در سراسر کشور انرژی خورشیدی و بادی است که در کاهش هزینه‌های انرژی نقش مؤثری را بقا می‌کنند.

- استفاده از سیستم همی‌بردی پنل خورشیدی، توربین بادی و باتری در حالت متصل به شبکه می‌تواند انتشار کربن دی‌اکسید را در حدود ۶۱ درصد کاهش دهد. که از این طریق می‌توان برای مبارزه با تقییرات اقلیم در راستای توسعه پایدار و تعهد به معاهده‌های بین‌المللی اقدام کرد.

- می‌توان با افزایش ظرفیت پنل‌های خورشیدی و تخصیص مساحت بیشتر سهم بخش تجدیدپذیر را بالاتر برد و حتی در مواردی به تأمین انرژی گلخانه بدون اتصال به شبکه اقدام کرد؛ البته توصیه می‌شود تا جای ممکن برای کاهش هزینه‌ها از سیستم متصل به شبکه استفاده شود.

- با تغییر میزان نرخ تورم و نرخ بهره در بدترین حالت میزان هزینه خالص فعلی پرروژه به اندازه ۴۷ درصد افزایش می‌باید؛ بنابراین، تأمین این مقدار برای جلوگیری از روشکستگی پرروژه امری ضروری است.

- با استفاده از نمودار مصرف برق - هزینه خالص فعلی پرروژه می‌توان پیش‌بینی کرد که با تغییر نوع محصول زیرکشست گلخانه، هزینه خالص فعلی پرروژه به چه اندازه تغییر می‌کند.

- در نهایت، با توجه به بررسی‌های صورت‌گرفته و چالش‌های استفاده از منابع تجدیدپذیر توصیه می‌شود تا برای ایجاد تحولی بزرگ در صنعت کشاورزی و کنترل انتشار گازهای گلخانه‌ای کشور؛ حمایت دولت از طریق اعطای وام و تسهیلات، سیاست‌گذاری مناسب، افزایش آگاهی کشاورزان، تشویق بخش خصوصی صورت پذیرد.

با اختیار داشتن سابقه برق مصرفی گلخانه‌های موجود در اقلیم مشابه و استفاده از نمودار ۱ می‌توان پیش‌بینی کرد که میزان هزینه خالص فعلی پرروژه برای هر گلخانه چه مقدار است. همچنین، می‌توان با استفاده از نمودار ۱ و تخمین برق مصرفی اجزای مورد نیاز برای تأمین شرایط محیطی محصولات کشاورزی مختلف؛ هزینه خالص فعلی برای آن محصول را به دست آورد. عدمة صیغه جات در بازه کمتر از ۲۸۰ هزار دلار قرار می‌گیرند؛ این مقدار برای محصول گوجه‌فرنگی حدود ۲۴۰ هزار دلار است. در خور یادآوری است این سیستم برای سایر محصولاتی که مصرف برق اجزای تأمین شرایط محیطی موردنیاز آن‌ها بیشتر از ۳۰۰ کیلووات ساعت در روز به ازای هر هکتار است، توصیه نمی‌شود.

نتیجه گیری

استان تهران یکی از استراتژیک‌ترین نقاط ایران در صنعت گلخانه‌ای است. احداث گلخانه‌های جدید به عنوان یک توسعه شهری در نظر گرفته می‌شود که این امر باید در راستای توسعه پایدار باشد تا بتواند به عنوان یک راه حل مناسب در نظر گرفته شود. در این مسیر، استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر به عنوان یک اقدام اجتناب‌ناپذیر تلقی می‌شود. در واقع، پایان ناپذیر بودن و عدم تولید آلاینده‌ها دو عامل مهم برای مقولیت جهانی در استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر است. در این پژوهش تلاش شده است تا از طریق مدل‌سازی سیستم‌های تولید توان تجدیدپذیر متصل به شبکه در نرم‌افزار هومر، سیستم بهینه‌سازی انتشار گازهای گلخانه‌ای بهویژه کربن دی‌اکسید به دست آید. علاوه بر این، به منظور در نظر گرفتن اختلالات آینده پرروژه، نرخ تورم و نرخ بهره با استفاده از قابلیت آنالیز حساسیت نرم‌افزار هومر مورد بررسی قرار گرفته‌اند. نتایج این بررسی نشان می‌دهد:

- سناریویی برتر شامل پنل خورشیدی، توربین بادی و باتری است که هزینه خالص فعلی آن ۲۱۵۲۶ دلار و هزینه انرژی ۰/۰۸۴ دلار به ازای هر

2020;21:675-92.

- [11] Perea-Moreno A-J, Perea-Moreno M-Á, Hernandez-Escobedo Q, Manzano-Agugliaro F. Towards forest sustainability in Mediterranean countries using biomass as fuel for heating. *Journal of Cleaner Production*. 2017;156:624-34.
- [12] Arasteh Taleshmekaii MR, Khatibi SMR, Mohemsaz M, Azimi MH, Sadeghpour A. Investigating the effective factors of renewable energy development in tehran metropolis. *Mathematical Problems in Engineering*. 2021;2021.
- [13] Olabi A, Abdelkareem MA. Renewable energy and climate change. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*. 2022;158:112111.
- [14] Soltani M, Rahmani O, Beiranvand Pour A, Ghaderpour Y, Ngah I, Misnan SH. Determinants of variation in household energy choice and consumption: Case from Mahabad city, Iran. *Sustainability*. 2019;11(17):4775.
- [15] Rahmani O, Rezania S, Beiranvand Pour A, Aminpour SM, Soltani M, Ghaderpour Y, et al. An overview of household energy consumption and carbon dioxide emissions in Iran. *Processes*. 2020;8(8):994.
- [16] Harvey LD. Resource implications of alternative strategies for achieving zero greenhouse gas emissions from light-duty vehicles by 2060. *Applied energy*. 2018;212:663-79.
- [17] Laiola E, Giungato P. Wind characterization in Taranto city as a basis for innovative sustainable urban development. *Journal of Cleaner Production*. 2018;172:3535-45.
- [18] Yousefi H, Roumi S, Tabasi S, Hamlehdar M. Economic and air pollution effects of city council legislations on renewable energy utilisation in Tehran. *International Journal of Ambient Energy*. 2018;39(6):626-31.
- [19] Mandal S, Das BK, Hoque N. Optimum sizing of a stand-alone hybrid energy system for rural electrification in Bangladesh. *Journal of Cleaner Production*. 2018;200:12-27.
- [20] Lau KY, Tan CW, Yatim A. Photovoltaic systems for Malaysian islands: Effects of interest rates, diesel prices and load sizes. *Energy*. 2015;83:204-16.
- [21] Bhattacharjee S, Das R, Deb G, Thakur BN. Techno-Economic Analysis of a Grid-Connected Hybrid System in Portugal Island. *Int J Comput Sci Eng*. 2019;7:1-14.
- [22] Ekren O, Canbaz CH, Güvel ÇB. Sizing of a solar-wind hybrid electric vehicle charging station by using HOMER software. *Journal of Cleaner Production*. 2021;279:123615.
- [23] Islam MS, Akhter R, Rahman MA. A thorough investigation on hybrid application of biomass gasifier and PV resources to meet energy needs for a northern rural off-grid region of Bangladesh: A potential solution to replicate in rural off-grid areas or not? *Energy*. 2018;145:338-55.
- [24] Gökçek M, Kale C. Optimal design of a hydrogen refuelling station (HRFS) powered by hybrid power system. *Energy Conversion and Management*. 2018;161:215-24.
- [25] NASA, 2021. NASA Prediction of Worldwide Energy Resources. <https://power.larc.nasa.gov/>. (Accessed 21 May 2021).
- [26] Kasaeian A, Rahdan P, Rad MAV, Yan W-M. Optimal design and technical analysis of a grid-connected hybrid photovoltaic/diesel/biogas under different economic conditions: A case study. *Energy Conversion and Management*. 2019;198:111810.

مشارکت نویسنده‌گان

نویسنده اول، نگارنده مقدمه / پژوهشگر اصلی (۲۵ درصد); نویسنده دوم، / پژوهشگر اصلی / نگارنده روش‌شناسی (۲۵ درصد); نویسنده سوم، نگارنده تابع و بحث / تحلیلگر آماری (۲۵ درصد); نویسنده چهارم، نگارنده بحث / ویراستار نهایی (۲۵ درصد)

تشکر و قدردانی

موردی از سوی نویسنده‌گان بیان نشده است.

تعارض منافع

این مقاله فاقد تعارض منافع است.

منابع

- [1] Rad MAV, Ghasempour R, Rahdan P, Mousavi S, Arastounia M. Techno-economic analysis of a hybrid power system based on the cost-effective hydrogen production method for rural electrification, a case study in Iran. *Energy*. 2020;190:116421.
- [2] Yousefi H, Montazeri M, Rahmani A, editors. *Techno-economic Analysis of Wind Turbines Systems to Reduce Carbon Emission of Greenhouses: A Case Study in Iran*. 7th Iran Wind Energy Conference (IWEC2021); 2021: IEEE.
- [3] Robert FC, Gopalan S. Low cost, highly reliable rural electrification through a combination of grid extension and local renewable energy generation. *Sustainable cities and society*. 2018;42:344-54.
- [4] León JA, Montero G, Coronado MA, García C, Campbell HE, Ayala JR, et al. Renewable energy integration: economic assessment of solar energy to produce biodiesel at supercritical conditions. *International Journal of Photoenergy*. 2018;2018.
- [5] Sorgato M, Schneider K, Rüther R. Technical and economic evaluation of thin-film CdTe building-integrated photovoltaics (BIPV) replacing façade and rooftop materials in office buildings in a warm and sunny climate. *Renewable Energy*. 2018;118:84-98.
- [6] Karmaker AK, Rahman MM, Hossain MA, Ahmed MR. Exploration and corrective measures of greenhouse gas emission from fossil fuel power stations for Bangladesh. *Journal of Cleaner Production*. 2020;244:118645.
- [7] Amin SB, Rahman S. The environment-friendly use of coal in Bangladesh. *Energy resources in Bangladesh*: Springer; 2019. p. 57-61.
- [8] Smith CJ, Forster PM, Allen M, Fuglestvedt J, Millar RJ, Rogelj J, et al. Current fossil fuel infrastructure does not yet commit us to 1.5 °C warming. *Nature communications*. 2019;10(1):1-10.
- [9] Eyre N, Darby SJ, Grunewald P, McKenna E, Ford R. Reaching a 1.5 °C target: socio-technical challenges for a rapid transition to low-carbon electricity systems. *Philosophical Transactions of the Royal Society A: Mathematical, Physical and Engineering Sciences*. 2018;376(2119):20160462.
- [10] Hu J-W, Zheng B-Y, Wang C, Zhao C-H, Hou X-L, Pan Q, et al. A survey on multi-sensor fusion based obstacle detection for intelligent ground vehicles in off-road environments. *Frontiers of Information Technology & Electronic Engineering*.